

МОЗ України
Тернопільський національний медичний університет
імені І.Я. Горбачевського Міністерства охорони здоров'я України

Державний заклад
«Український науково-практичний центр
екстреної медичної допомоги та медицини катастроф МОЗ України»

Всеукраїнська громадська організація
«Всеукраїнська рада реанімації (ресурситації) та екстреної медичної допомоги»

**Симуляційне навчання в додипломній
і післядипломній підготовці медичних працівників
«SimCon-2024»**

матеріали V Всеукраїнської науково-практичної конференції
з міжнародною участю

(Тернопіль, 05-06 грудня 2024 року)

<i>В.Ю. Любецька</i> СИМУЛЯЦІЙНЕ НАВЧАННЯ ЯК ЗАСІБ ПІДВИЩЕННЯ ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК У ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ.....	24
<i>М.С. Люблінська</i> ЗНАЧЕННЯ СИМУЛЯЦІЙНОГО НАВЧАННЯ У ПРАКТИЧНІЙ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ФАХОВИХ МОЛОДШИХ БАКАЛАВРІВ - МЕДИЧНИХ СЕСТЕР У КРИВОРІЗЬКОМУ ФАХОВОМУ МЕДИЧНОМУ КОЛЕДЖІ	25
<i>В.Г. Марічереда, О.П. Рогачевський, Ю.Ю. Петровський</i> БАЧЕННЯ ТА ДОСВІД ОДЕСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІЗ ВПРОВАДЖЕННЯ СИМУЛЯЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ В ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС ..	27
<i>В.М. Мартинюк, Л.М. Маланчук, І.М. Маланчин</i> ЗАСТОСУВАННЯ СИМУЛЯЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПІДГОТОВЦІ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ПРИ ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІНИ «ЕКСТРЕНА АКУШЕРСЬКА І ГІНЕКОЛОГІЧНА ДОПОМОГА».....	30
<i>А.А. Можарівська, Н.В. Слінчак, А.М. Варич</i> ДОСВІД ВПРОВАДЖЕННЯ СИМУЛЯЦІЙНОГО НАВЧАННЯ ПРИ ВИВЧЕННІ КЛІНІЧНИХ ДИСЦИПЛІН У ПІДГОТОВЦІ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 223 МЕДСЕСТРИНСТВО	31
<i>В.С. Незнамова</i> ГЕЙМІФІКАЦІЯ ВИКЛАДАННЯ ХІРУРГІЧНИХ ДИСЦИПЛІН: НАВЧАЛЬНА СИМУЛЯЦІЯ	32
<i>В.І. Онищенко, О.С. Єгоренко, М.М. Мийня</i> ЕФЕКТИВНІСТЬ ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ ТЬЮТОРСТВА У НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС	34
<i>О.О. Prokhorenko, А.А. Hudima, І.О. Yastremska, Y.M. Kitsak</i> 'FIRST AID' FOR APPLICANTS FOR A BACHELOR'S DEGREE IN SPECIALTY 223 NURSING, SPECIALISATION - EMERGENCY MEDICINE, EDUCATIONAL AND PROFESSIONAL PROGRAMME PARAMEDIC.....	35
<i>О.Г. Рогова</i> ПОКРАЩЕННЯ КОМУНІКАТИВНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ МЕДИЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ У ПРОЦЕСІ СИМУЛЯЦІЙНОГО НАВЧАННЯ	36
<i>В.В. Скоробогатий, О.О. Гусакова Д.М. Кокоркін, П.П. Шевлюк</i> СИМУЛЯЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ПІСЛЯДИПЛОМНОМУ НАВЧАННІ ОТОРИНОЛАРИНГОЛОГА.....	38
<i>В.С. Смандич, І.В. Геруш, В.М. Ходоровський, Т.М. Білоус, В.О. Сокорська, О.П. Коротун</i> ПРОЕКТНА ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК ІННОВАЦІЙНИЙ ПІДХІД У НАВЧАЛЬНО- ТРЕНІНГОВОМУ ЦЕНТРІ СИМУЛЯЦІЙНОЇ МЕДИЦИНИ БУКОВИНСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ	39
<i>О.О. Солов'юк, О.В. Назаренко, Р.Л. Кулинич, В.В. Якименко</i> СИМУЛЯЦІЙНЕ НАВЧАННЯ: РЕАЛІЇ ОТРИМАННЯ ОСВІТИ В УМОВАХ ВОЄННОГО ЧАСУ.....	42

Висновки. Ми знаємо, що освіта в світі пережила різні часи і землетруси і вулкани, і шторми та буревії та війни, і МИ – освітяни вищої медичної освіти не втрачаємо темпу, адже час надзвичайно короткий.

СИМУЛЯЦІЙНЕ НАВЧАННЯ: РЕАЛІЇ ОТРИМАННЯ ОСВІТИ В УМОВАХ ВОЄННОГО ЧАСУ

О.О. Солов'юк, О.В. Назаренко, Р.Л. Кулинич, В.В. Якименко

Запорізький державний медико-фармацевтичний університет

Вступ. Останніми роками стратегія навчання студентів в Україні суттєво змінилася. Це пов'язано з початком реформування системи викладання, до якого пізніше приєдналися інші незалежні чинники, такі як пандемія COVID-19, а згодом агресія РФ, що призвело до неможливості подальшого традиційного викладання у закладах вищої освіти.

Основна частина. Освітньо-професійна програма «Медицина» включає використання технологій симуляційного тренінгу з метою опанування практичними навичками під час навчання здобувачів медичного профілю. На території Запорізького державного медико-фармацевтичного університету було організовано функціонування тренінгового центру, де відпрацьовувались різноманітні практичні елементи симуляційної медицини. Можливості тренінгового центру не обмежуються лише дисципліною внутрішньої медицини, наявне обладнання широко використовується для викладання анатомії, медицини катастроф, акушерства та гінекології, педіатрії, анестезіології та інших.

Виклики останніх років довели важливість такого елементу освіти, як симуляційна медицина. Під час пандемії COVID-19 робота студентів з пацієнтами стала майже неможливою. Змінилися законодавчі підходи до роботи студентів з пацієнтами, коли це потребувало обов'язкового надання задокументованої згоди останніх. На початку 2022р. з'явився новий дуже серйозний виклик для навчання – війна. Початок військової агресії РФ призвів до великої кількості чинників, що порушили звичайний механізм проведення занять у навчальних закладах по всій території України. Навчання в on-line форматі стало вже традиційним, а доступ до роботи на клінічних базах і тренінговому центрі з міркувань безпеки був обмеженим. Це зумовило до впровадження в роботу нових методик для підвищення ефективності набуття практичних навичок в існуючих умовах отримання освіти.

Метою є знайомство з варіантом проведення практичного заняття при використанні елементу симуляційної медицини з віртуальним клінічним кейсом в режимі on-line.

Заняття проводилося для студентів 6 курсу, розглядалася тема у рамках циклу «Внутрішня медицина (кардіологія, ендокринологія)». Навчальний процес відбувався дистанційно, в кілька етапів, використовувалась платформа “Microsoft Teams”, яка дозволяє роботу зі студентами в режимі реального часу,

завантажувати навчальний матеріал, фіксувати виконання наданих завдань студентами, проводити відеозапис практичного заняття. Спочатку проводився розгляд основних питань, які стосувалися патології по темі заняття. Наступним етапом була робота з програмою “Body Interact - Virtual Patients Simulator”, яка може використовуватись студентами індивідуально або в роботі цілої групи студентів, коли відбувається демонстрація кейсу з девайсу викладача. Розглядався кейс з віртуальним пацієнтом, який за сценарієм мав захворювання, що відповідало темі практичного заняття. Наприкінці заняття проводилось тестування для заключного контролю знань студентів.

Робота з клінічним випадком відбувалась шляхом демонстрації кейсу викладачем. Програма дозволяла послідовно ознайомлюватись з пацієнтом, який був доступний візуалізації, надавав свої скарги на стан здоров'я. Було можливо ставити питання пацієнту, що допомагало в діагностичному процесі. Збір скарг та анамнезу був максимально наближеним до реального огляду пацієнта. Наступним етапом було підключення приладів для фіксації життєво важливих показників організму – артеріального тиску, частоти дихання, серцевих скорочень, фіксації електрокардіограми, температури тіла та інших. Потім проводилося об'єктивне обстеження пацієнта, коли студенти могли симулювати, наприклад, пальпацію, перкусію і аускультацию з подальшим отриманням результатів дослідження. Призначені лабораторні та інструментальні процедури були підкріплені відповідними заключеннями, які не відрізнялись від таких у звичайній клініці. Далі призначалося лікування, виходячи з клінічного стану пацієнта. Викладач коментував послідовність діагностичних і лікувальних заходів у пацієнта. Студенти знаходились постійно в роботі і могли ставити необхідні запитання, а також надавати відповіді на різні клінічні ситуації, які для них моделював викладач. Такий процес постійного спілкування під час симуляційного сеансу дозволяє не тільки повною мірою розглянути повноцінну діагностично-лікувальну роботу з пацієнтом, але й вдосконалювати свої навички роботи з програмою “Body Interact”, яка є складовою державного іспиту.

Наприкінці симуляційного кейсу програма пропонувала встановити діагноз, після чого надавалася інформація щодо обсягу діагностично-лікувальних заходів, які було необхідно провести у пацієнта. Наведені результати роботи у відсотках і коментарі по виконаних і невиконаних процедурах дозволяли в подальшому студентам зробити роботу над помилками. Викладач проводив дебрифінг, аналізуючи вірні кроки студентів в роботі з пацієнтом, а також їх недоліки. Під час дебрифінгу здобувачі мали можливість оцінити наслідки їх помилок при роботі в клініці з реальним пацієнтом.

Висновки. Не дивлячись на те, що робота з симуляційним клінічним кейсом не дає можливості в повному обсязі оволодіти діагностичними навичками, вона дозволяє удосконалити процеси спілкування з пацієнтом та розвинути клінічне мислення. Події, що обмежують повноцінне навчання (пандемія, війна), значно підвищують користь освітнього процесу з використанням симуляції і дистанційної роботи зі студентами.